

Pártunk III. kongresszusa tiszteletére

Egyre nővelik a megtakarítások értékét

Az aradi Dimitrov vagongyár dolgozói az első negyedében 533.000 lej értékű megtakarítást értek el. Ezek az eredmények arra ösztönözték őket, hogy továbbra is következetesen harcoljanak a megtakarítások értékének növeléséért. Az egyes részlegek munkaközösségei egymással vetekednek a minél nagyobb takarékok összegéért. Ezideig a nemes versenyben a forgószámla részleg dolgozói lettek az elsők. Ezen a részlegen a Drapelul Rosu brigád (vezetője Kvasz András) pártunk III. kongresszusa tiszteletére vállalta, hogy havonta 1.000 lej értékű megtakarítást eszközöl. Amint a brigádfeladatok megkezdődtek, a vállalkozást az elmúlt hónapban túllépték, ugyanis nem kevesebb, mint 3.500 lejt takarítottak meg. A brigád tagjai, lakatosok, hegesztők szorgosan takarékoskodnak a nyers- és segédanyagokkal, azonkívül jól kihasználják a 480 perces munkaidőt. A hegesztők például gondot fordítanak a hegesztőpálcák felhasználására, a lakatosok viszont ügyelnek arra, hogy a közbülsőket minél tovább használhassák. A menetvágást eddig kézzel végezték, ami igen nehéz munka volt, azonkívül sok időt igényelt. Most a menetvágás gépi megoldása jelentős időmegtakarítást eredményezett a brigád tagjai számára. Használóan takarékosan bántanak a nyers- és segédanyagokkal, valamint az idővel a Farkas Ferenc által vezetett IMSZ-brigád tagjai is, akik szintén nagy mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a gyár több, mint félmillió megtakarítást ért el ezideig.

Sikerrel teljesítik vállalásaikat

Az RMP III. kongresszusának tiszteletére egyre nagyobb lendülettel kapcsolódnak be a dolgozók a szocialista versenybe. Szinte naponta érkeznek jelentések arról, hogy határidő előtt teljesítették tervfeladataikat és újabb eredményt értek el a termékek minőségének javításában, az önköltség csökkentésében.

A kongresszust köszöntő versenyek során lendületes munkát folyik a Polychrom festé-

gyárban is. Jelentős eredményről számolhatnak be az önköltség csökkentése terén. Ugyanis vállalták, hogy év végéig 35.000 lejjel csökkentik az önköltséget. Eddig már 20.000 lej értékű megtakarítást sikerült elérniük ezen a téren.

A fenti megvalósításokhoz különösképpen Verasztó Ferenc csoportja járult hozzá. Ezenkívül Iovanov Emil és a forgóhordónál dolgozó Györi Pál tűnt ki.

Minőségi brigádok alakultak

A Libertatea cipőgyár dolgozói pártunk III. kongresszusa tiszteletére feladatként tűzték maguk elé a minőség növelését és a minőség állandó javítását is. Ezért minőségi brigádokat alakítottak. A brigádok egymás között versenyben dolgoznak a Román Munkáspárt III. kongresszusa tiszteletére.

Igy áprilisban az előírt 85 százalékos előzetes minőségi helyett a minőségi eredmény 85,6 százalék volt. A brigádok tagjai közül különösen Iancu Ioan, Solymosi Lajos, Veres János, Kozma Károly és többen mások érdemelnek dicséretet, akik nem adják tovább a gyengébb minőségű lábbelit, hanem helyben visszajuttatják a mesternek és a kisebb hibákat nyomban kijavítják. A minőség javulásához a termelési értékesítők is hozzájárulnak, amelyek naprendjén állandóan szerepel az a kérdés. Az alapszervezet nagy mértékben elősegíti a sikerek elérését, főleg a kommunista tevékenységének és példamutatásának eredményeképpen. Így például Katkó János, Kohut János, Bun Iosif, Brimbram Pál és mások, számos helyes javaslatot tettek a minőség megjavítása és a munka jobb megszervezésének érdekében.

Török Antal, levelező

A párt életének fontos eseményére készülnek vasuti dolgozóink

A CFR L. 8. részleg elnyerte a megtisztelő élenjáró címet. Ez annak tulajdonítható, hogy a pártalapszervezet megfelelően irányítja a munkát és a gazdasági termelési eredmények elérésére mozgósítja a dolgozókat. A kommunista példamutatása és ösztönző hatása igen szép sikereket biztosított a tervfeladatok teljesítése terén. Így a részleg dolgozói az első negyedében össztermelési tervüket 100,77 százalékban valósították meg.

Különösen jól dolgoztak a vonaljavítók közül az 5-ös számú csoport tagjai, Balantu

Ioan vezetésével, valamint a Scrob Nicolae vezette 19-es számú csoport. A fenti eredményekhez nagymértékben hozzájárult az is, hogy a dolgozók 98 százaléka haladó módszereket alkalmaz, ami elősegítette a munka termelékenységének növekedését. A részleg olyan élenjárókkal büszkélkedhet, mint Curt Ioan, Marchol Anghela, Don Petru és mások, akiket jóminőségű és lelkismeretes munkájukért az egész munkaközösség becsült.

Az RMP KB 1959. december 3-5-i plenáris ülésének doku-

mentumai feladatokat jelölnek meg a karbantartási munkát végző dolgozók számára is. Ebben a vonatkozásban a legjobb eredményt a 3-as számú körzet mutatta fel, amelyet Gabriel Gheorghe kommunista pályaőr vezet.

A 3-as számú körzet 8. vonalcsoportha Silindean Teodor vezetésével, valamint a 10. csoport Hantu Stefan vezetésével arra törekszik, hogy állandóan növeljék a megtakarítások értékét. Így az említett csoportok a kézi munkálatoknál mintegy 1600 lej, az anyagfelhasználásnál pedig 2700 lej értékű megtakarítást eszközöltek. Ezt az összeget főként ésszerű anyagfelhasználásból, valamint a vasuti talpfák újra használhatóvá tételével biztosították.

Az elért sikereken felbuzdulva a CFR L. 8. részleg dolgozói pártunk III. kongresszusa tiszteletére vállalták, hogy havonta 4000 lej megtakarítást eszközöljenek, s a karbantartási munkálatok pontos és lelkismeretes elvégzésével hozzájárulnak a vasuti szállítás jó lebonyolításához.

Darula Ioan, a CFR dolgozója

Kisgépesítéssel megkönnyítik a munkát

A CFR fűtőház dolgozói arra törekednek, hogy munkájukat könnyebben és gyorsabban végezhessék el. Clupuligă Petru többszörös újtó a III. pártkongresszus tiszteletére vállalta, hogy egy kisgépesítési javaslattal, toldja meg a fűtőház megvalósítását. Adott szavát már be is váltotta.

Miben áll e javaslat? Eddig melletti a javítás alatt lévő mozdonyok fűtőcsöveit beszerelték, vizet töltöttek bejelük, hogy illy módon kipróbálhassák: nincs-e repedés rajtuk. Ez az egyszerű művelet nem adott mindig kellő eredményt, hogy az uton lévő mozdonyban egy cső megrepedt. Clupuligă elvtárs javaslata alapján — amint már alkalmazzák is — a fűtőcsöveket víznyomással pró-

bálik ki, mivel a több atmoszféra nyomás alatt minden kis hiba megmutatkozik. Ez az eljárás — melyet az általa készített géppel végeznek el — hozzájárul a hegesztések minőségének ellenőrzéséhez, csökkent a javítások idejét és biztosítja a vasuti forgalom rendszeres lebonyolítását.

Másik kisgépesítési javaslat a nehéz fizikai munka megkönnyítését célozza: Dascălu Gheorghe párttagjelölt javaslata alapján egyszerű háromkerékű tolókocsira kis kézi darut szereltek fel, amivel a 20—25 kilós féktalpakot emelik a helyükre. Ezt a munkát eddig kézzel erővel végezték. A kisgépesítéssel nemcsak hogy megkönnyítették a munkafolyamatot, de megrövidítették a javítási időt a mozdonyoknál.

Testvérlapjaink írják

Grabad Sro
Ifjak hozzájárulása

A nagyszentmiklósi fiatalok a városi IMSZ-bizottság vezetésével az RMP III. kongresszusa tiszteletére vállalták, hogy több munkatelepen végezzenek hazafias munkát. Május elsejéig a város IMSZ szervezetének tagjai több mint 6000 önkéntes munkórát járultak hozzá a Vörös Hadsereg utcáiban ifjúsági park rendezéséhez. Ötszázhatvanöt fiatal dolgozott itt, földet hordtak, sátranyokat létesítettek, elültették a facsemetéket.

Drapelul Rosu

Jelentős megvalósítások Resicán

A Resicai fémpárai kombinát vasipari részlegének munkaközössége arra törekszik, hogy minél jobb eredményekkel köszöntse a pártkongresszust. Az élenjárók közé sorolhatók a nagyvasasok munkaközössége. A kongresszus fogadására kezdeményezett szocialista verseny itt is nagy lelkesedéssel folytatódik. Naponta sikerül a

Képzünk a ma ünnepélyesen megnyíló újjáépített Állami Színház makettjéről készült. (Kelen Ferenc felvétele.)

OLVASSÁK EL EZZEL AZ ESEMÉNYEK KAPCSOLATOS RIPIORTUNKAT A LAP II. OLDALÁN.

Hazai gyártmányú orvosi műszerek

Felusi kórházainkat, poliklinikáinkat, egészségügyi központjainkat, új hazai gyártmányú

orvosi műszerekkel látták el az ideig, ami lényegesen megnövelte lehetőségeiket a körzetek megállapítása és gyógykezelése tekintetében. Az orvosi műszergyártás fejlődését bizonyítja, hogy a múlt évben anynyi műszert gyártottunk országunkban, amennyit régebben húsz év alatt hoztunk be külföldről. Gyártunk már műtőberendezéseket, fogorvosi és laboratóriumi berendezéseket, vizsgógépeket, szemészeti készülékeket, elektroterápiát kezelő berendezéseket, orvosi műszereket.

Az elszigetelt fekvésű munkatelepeken és mezőgazdasági központokban, ahol még nem működnek állandó fogorvosi rendelőik, fogászati karavánok biztosítják a szakértői fogorvosi és fogtechnikai kezelést. A fűtő és szivattyúgépek megállapítására sorozatosan állítottunk elő mikro-rádió-fotográfiai karavánokat, amelyeknek felszerelése évente 10 millió ember megvizsgálását biztosítja.

Új gyógyfürdő a Kárpátokban

Kézdivásárhely közelében, fehérvíz és bükkerdők között nemrégiben új, csinos, fehér villák épültek. A Kézdivásárhelyi nép-

Lapunk harmadik oldalán

★ N. Sz. Hruscsov beszélgetése az újságírókkal a Gorkij-parki kiállításon.

★ Békétüntetés Stockholm-ban.

★ A Szovjetunió százmillió dollár hitelt nyújt Kubának.

★ Újabb amerikai provokáció Kuba ellen.

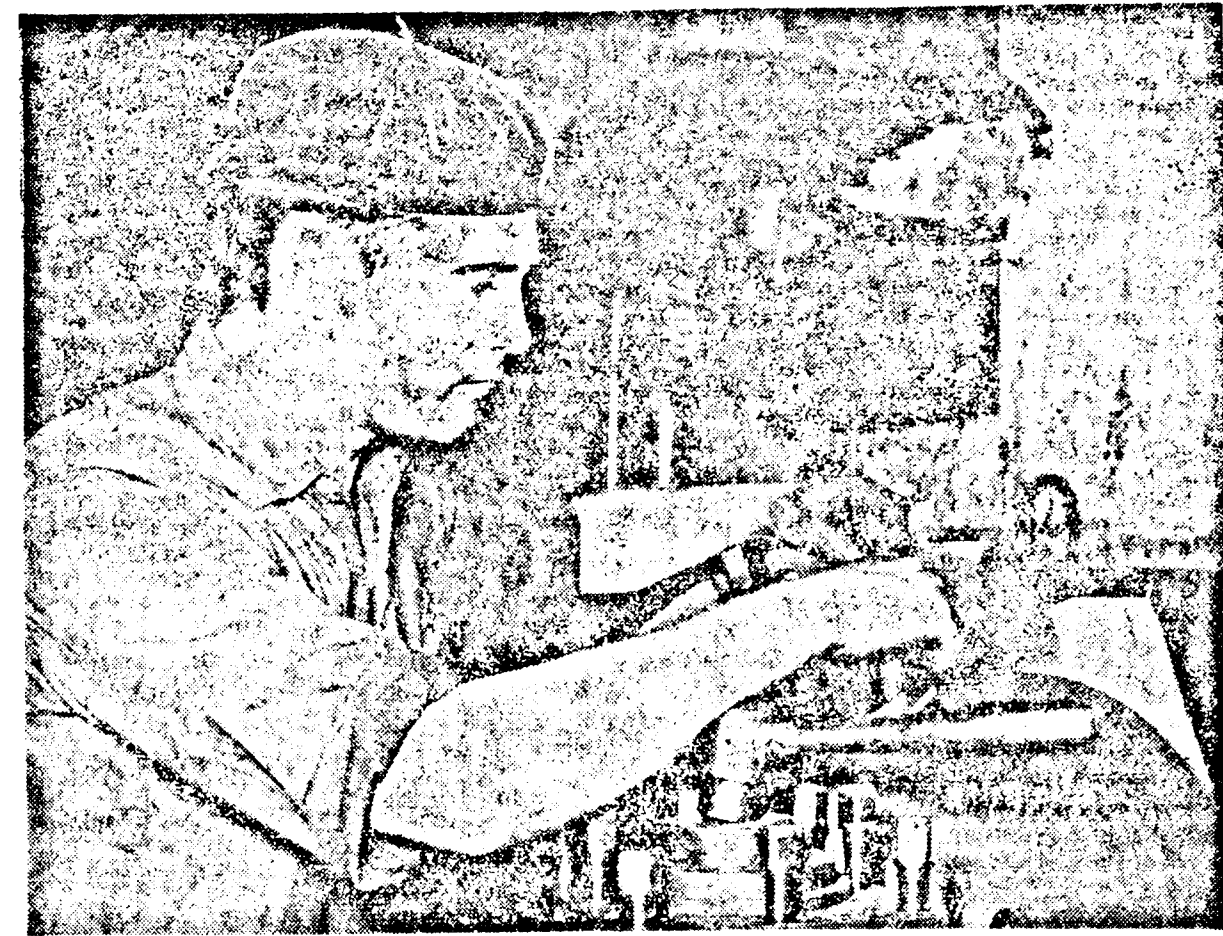
VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVI. évfolyam 4723. sz.

Szombat, 1960. május 14.

4 oldal, 20 bani

Havram Ladislau, a Bernát Andor gépjárató központ és szergályosa a III. pártkongresszus tiszteletére naponta 20—25 százalékkal teljesíti tervét.

Valóra válik a műszaki intézkedési terv

A Vörös Triko-gyár műszaki vezetősége feladatként tűzte ki a műszaki intézkedési terv minél előbbi gyakorlatba átvételét. Eddig a tervben szereplő pontok közül 13-at már megvalósítottak és alkalmaznak a termelésben, 7 pedig befejezés előtt áll. Az eddig alkalmazott intézkedések felhasználásával 10.875 kiló gyapottal takarítottak meg. Említsünk meg egy néhányat ezen intézkedések közül. A kötött áruknál átszervezték a műszaki folyamatot s ezáltal jelentős mennyiségű nyersanyag-megtakarítást ér el a vállalat.

Anyagtakarékossághoz vezet az a módszer is, hogy a részlegek a raktárakból csak annyi nyersanyagot vételezhettek ki amennyi a tervükben előírt árumennyiség elkészítéséhez szükséges.

Útinapló a Bolgár Népköztársasághoz IV.

Beszélgetés kétezer méter magasan

A bolgárok nagyon barátságos és rendkívül vendégszerető emberek. Ennek is köszönhetően, hogy alaposabban bepillanthattam az egyszerű munkások, a bolgár főváros dolgozóinak életébe.

Még a május elsején felvett alkalmával megismerkedtem egy nálunk már többször vendégszerelő sportolóval, beszél rómanul is. Az orvosi egyetem másodikos hallgatója, kitűnő kosárlabdázó. Mivel a szőfialak az ünnepeket rendszert kirándulással szokták meg kellemesebbé tenni, meghívtam, hogy vegyen részt csatládjával együtt a másnap kirándulásom. Turista csoportunk tervében erre a napra ugyancsak kirándulás szerepelt a fővárostól húsz és egyhúsz kilométerre lévő Vitosza nevű festői szépségű hegyre.

A nap már jó magasan állt, amikor a kölcsönös bemutatkozás után beszéltünk a kis családi gépkocsiba. Ismerősöm apja ült a kormánynál. Ötven körüli férfi, fiatal mozgású, alapos megfontolt beszédű ember. Vordí Stefanovnak hívták, a szőfial villamos és troli-busz üzem egyik mestere. Mellette felesége foglalt helyet. Korábban ő is dolgozott. De most, hogy öt gyermekükből négyet már szárnyra engedtek, otthon maradt. Meg is érdemli, hogy megkíméljék. Az évek rajta látszottak meg legjobban.

Egy darabig Szófia egyenes, mindenütt fákkal és virágokkal szegélyezett utcáin haladtunk. Nem volt nagy a forgalom, de a sofőrnek mégis minden figyelmét a gépkocsi vezetésére kellett összpontosítania. Csak később, amikor már elhagytuk az utolsó házakat is, kerülhetett sor a beszélgetésre.

Éppen egy kisebb falun haladtunk át. Figyelmemet a furcsa, szokatlan, keleti stílusú házak vonták magukra. Nem is álltam meg megfigyelés nélkül. Olyanok ezek a házak, mintha a törökök építették volna.

A választ a családfő adta meg:

— Valóban, sok ház maradt itt még a török időkben. Kis szünet után hozzátette: — Sokat szenvedett a mi népünk. Útek a nyakunkon tártak, törökök, később a fasiszták, de népiünk mindig felállt. Pedig be sokszor elszáratk azok, akik nem ismerték minket igazán. És mégis mindig talpra álltunk, mert ezer gyökérrel kapcsolunk ehhez a hegy-völgyes országhoz, a sziklához, szelíd völgyekhez s a bőven termő síkságokhoz.

Valóságban belelendült a beszédbe, szavai izottak. Így csak olyan ember tud beszélni, aki szívvel-lelkelrel át is érzi mindazt, aminek szavakban kifejezését ad. Elmondotta, hogy különösen a második világháború végén, a rombadöntött ország láttán hangzott el sok kétkedő nyilatkozat. A főváros központjában állt egy-két épület, a többiből csak romhalom maradt. De a dolgozók, a kommunisták al az élen, minden eddignél nagyobb lelkesedéssel fogtak a munkához, mert tudták, hogy most végre önmaguknak, a saját javukra dolgoznak.

Mindenekelőtt a fővárost állították helyre. A gyárakban először ledolgozták a nyolc órát, utána pedig önkéntes munkával segítettek az új részlegek, a lakóházak és a közintézmé-

nyek építésénél. Ezért is olyan szépek a mai Szófia épületei. A dolgozók lelkiüket leheltek minden téglába, kőbe, minden szobába és az egész nagyszóró városba.

A Moszkvas kocsi gyorsan halad, a kilométereket, pedig most már emelkedő szerpentinon haladunk. Az egyik forduló után, mintha csak vendég látom szavait akarná igazolni, lenn a völgyben élénk társul a hosszan elterülő bulgár főváros. A központi épületek kupolái, csúcsos tetői — mint fel-emelt kezék intégetnek a kiránduló dolgozók felé. A város zaja nem hallatszik már eddig, csupán néhány élénk színi háza, egy-egy gyár kéménye villan ki az egész Szófiát beborító zöld lombkoronák sűrűjéből.

Ott lent már május! díszben pompázott minden. Itt, ezer méter körül még csak most ébrednek a fák rügyei s a tavasz érintése alig, alig villannak elő az őszi fellevelek.

A hosszan, kigyóként kanyargó hegyi uton egymást érik a gépkocsik, motorok, károk. Egyes vállalatok közös kirándulást szerveztek. A munkások közül többen saját járművükön hajtanak fel a hegyre. De sokan jönnek gyalog is, főleg a fiatalok. Már ilyen szempontból is szerencsés város Szófia, alig néhány óra járányra gyönyörű, festői szépségű kiránduló hely várja lakóit nemcsak friss levegővel, de örök, soha el nem omlóó hóval is.

Ahogy fennebb kapaszkodunk, egyre jobban távol a láthatár. Egyre több falu és város bukkan elő a környék dombjai mögül. A táj szépsége megejt meg az ólások szőfialakat is. Fenn a betonút végén, a legmagasabb csúcs alatt tágas szálloda és vendéglő várja első pillére a kirándulókat. Az innen kiláncoló kilátást nem szabad elmulasztani s mi is kismillunk, hogy gyönyörködhesünk a természet és az ember alkotta szépségekben.

De az itt tartózkodásból nem is annyira a táj maradt meg kedves emléként, hanem azok az emberek, akik mindennek jó gazda módjára szívóbb örülni tudnak. Vndéglátóim itt újabb ismerősöket találkoztak s ezek Péter! Árpád

(Folytatás a 3-ik oldalon.)

Csak meg kell írni

A május elsejét megelőző időszakban lapunk levelezőinek nagy többsége szinte naponta megírta munkahelyéről a legfontosabb eseményeket, a dolgozók által elért eredményeket. Tény, hogy az ünnep előtti napokban „volt miről írni”, ahogy mondani szokás, mert egyik napról a másikra, sőt gyakran egyik órától a másikra újabb megvalósítások születtek a rendkívül lendületes szocialista verseny tüzeiben.

A legtöbb levelező azonban ünnep után sem szűntette be tevékenységét, hiszen a verseny lendülete sem csökkent. Számos levelező arról ír, hogy munkahelyén a dolgozók tovább folytatták a szocialista versenyt és arra törekednek, hogy a termelőmunka ünnepelőtti ütemét továbbra is fenntartsák. Előtte, egyes levelezők még felvetik a kérdést, hogy most ünnep után, melyek azok a témák, amelyek leginkább papírra kíváncsiak. Ezeknek a levelezőknek sőtünk segítségülre azaz, hogy röviden körvonalazzuk az időszerű témaköröket.

Mint már említettük, számos levél érkezett szerkesztőségünkbe, mely arról számolt be, hogy a dolgozók tovább folytatják a szocialista versenyt. Ez a jelenség nem véletlen, hiszen pártunk III. kongresszusának méltó folytatására készülnek mindenfelé. A pártkongresszus tiszteletére minden munkahelyen felajánlásokat tettek a dolgozók... és így a téma, a kézbe fekvő anyag a levél megírásához — nevezetesen a közzétételéig — a legfontosabb feladat.

A múlt évben megtörtént, hogy az ünnep után lanyhult a verseny, viszont most éppen ellenkezőleg, magunk mögött hagytuk május elsőjét és a dolgozók dőlt iránti szeretete, megbeszélése és ragaszkodása fokozott lendülettel serkentette a munkásokat, technikusokat, mérnököket. Ez az egyre fokozódó munkalendület, ez a néma verseny egész gazdasági életünknek meg nagyobb ütemű fellendülést vonja maga után. A levelezőnek tehát csak nyitott szemmel kell járnia munkahelyén a versenyzók lelkesedése, a szorgos munka eredménye máris „anyagot” jelent a tudósítás megírásához. Ezalatt nem csak azt értjük, hogy levelezőnk csupán a terv teljesítését, vagy a teljesítését közöljék velünk, hanem hogy azt is, megírják vajon a felajánlásokat minden vonatkozásában és első sorban a megkérüléseket terjedelmükben és hogyan teljesítik a dolgozók.

A kommunizmus, az állam, a munkások, a műszakiak nagy többsége erőfeszítéseket tesz, hogy a dolgozók legszélesebb tömege felkarolja az utat, hogy elterjedjen a legjobb, leghatékonyabb munkafogások az összes munkások felkeltésével és a munkák megmozdításával. A munkások, a műszakiak nagy többsége erőfeszítéseket tesz, hogy a dolgozók legszélesebb tömege felkarolja az utat, hogy elterjedjen a legjobb, leghatékonyabb munkafogások az összes munkások felkeltésével és a munkák megmozdításával.

Ezt írják meg levelezőink, arról tudósítanak lapunkat, azt várja tőlünk az olvasók táborára, erre kötelezi őket a megírt levelező cím. A termelőmunka összes vonatkozásai, az építő-alkotó ember mindennapi munkája, ennek a munkának az eredményei és még sok-sok új jelenség, melyet az élet vet fel, mindent papírra kíváncsi.

Csak le kell írni és meg kell írni.

Munkahelyem minden dolgozója élen jár a termelésben*)

AZ AGITÁTOROK hathatós támogatást nyújtanak az alapszervezetnek, a munkásoknak a termelési feladatok határidő előtti teljesítésére történő mozgósításában. Ez tapasztalható üzemünkben is. Miután megváltattuk az ország 19 élenjáró vállalatának az RMP III. kongresszusa tiszteletére közösen tett szocialista versenyfelhívását, az alapszervezet büroja megmagyarázta, hogyan népszerűsítsük a felhívást és miként mozgósítsuk az összes munkásokat válaszként megfogalmazott felajánlásaink teljesítésére.

Ezután rajtuk, agitátorokon volt a sor. Mi körültekintő politikai tevékenységgel igyekeztünk lelkesíteni, ösztönözni körülöttünk dolgozó munkatársainkat mind nagyobb eredmények elérésére. Agitatori tevékenységem során rendszeresen megbeszéléseket szervezek munkatársaimmal a termelési feladatok feldolgozása érdekében, rámutatok a tervvel kapcsolatos problémákra, a munkák megmozdítására, a munkatársak tevékenységének növelésére és az önmagukra.

*) Az RMP Temesvári tartományi bizottsága propaganda és agitációs osztálya Agitátor Zsebkönyvének májusi száma nyomán.

költségi ár csökkentésének fontosságára. Hogy szavam teremtő talajra találjanak, először arra kellett törekednem, hogy példát mutassak élenjárjak a termelésben. E mellett arra törekedtem, hogy a munkában szerzett tapasztalataimmal a többiek hasznára legyek, segítsem a körülöttem dolgozó elvtársakat. Ezáltal én is hozzájárultam ahhoz, hogy szűkebb munkahelyemen valamennyi dolgozó, mint Cheveresan Stefan, Szabados Lajos, Blaghi Liviu, Mărușteriu Ioan élenjárjanak a termelésben.

EGYESEK TALÁN úgy vélik, hogy miután ezt az eredményt elértük, reám, agitátorra nem hárul semmi teendő. Ez azonban nem így van. Kisebbségi figyelemmel a termelési folyamatot. Mi szerelők más részlegeken készült alkatrészeket dolgozunk. Esetenként meg kell nézni, hogy a munkadarakokat nem kapjuk kézhez idejében, ütemesen. Nekünk ennek ellenére arra kell törekednünk, hogy idejében befejezzük a megrendeléseket. Ilyen esetekben szükséges mozgósítanunk az egész munkaközösséget, hogy fokozottabb ütemben termeljünk, ezáltal betartsuk az szállítási határidejét. Így történt néhány héttel ezelőtt is, amikor az egyik megrendelő

vállalat küldött bejelentést, hogy megérkezett egy gépsorozat átvételére. A gépek egy részét még nem sikerült felszerelnünk. Mi volt a teendő? Megbeszéltem a kérdést Cheveresan, Blaghi, Rusu, Blaghi elvtársakkal és másokkal, nekik gyűrtük mindannyian a munkánkat.

Más alkalommal megfigyeltem, hogy a késtartó előállító munkacsoport lemaradt tervével, mivel a csoport néhány tagja megbetegedett. Vajon közömbösen személtük-e ezt az esetet? Tanácskoztam Blaghi Liviu elvtárral arról, hogyan segíthetnénk munkájukban a késtartókat gyártó csoportot. Végül mindketten lementünk Csajka Béla mesternél és kértük, osszanak ki nekünk is ebből a munkából, hogy helyettesíthessük a megbetegedett elvtársakat. A javaslatot természetesen örömmel fogadták. Támogatásunkkal a csoport idejében teljesítette tervfeladatát.

Ezenkívül rendszeresen megbeszéltem munkatársaimmal a bel- és külpolitikai eseményeket, s gyakran megvitattunk néhány cikket a pártlapjából. Így például nagy érdeklődéssel kísértük figyelemmel a sajtó és rádió útján N. S. Hruscsov elvtárs látogatását Franciaországban. Naponta felolvastunk cikkeket az újságokból, melyekben fontos eseményről írtak. De ezen felül közösen olvastunk és megbeszéltünk minden cikket, mely a sajtóban társunkkal kapcsolatban megjelenik. Jelenleg elsősorban fontos kérdéseket tekintünk politikai munkánkban, hogy arra mozgósítsunk szaktársainkat, teljesítsük maradéktalanul a III. pártkongresszus tiszteletére vállalt felajánlásokat — az 1.549.000 lej tervfeladattal megterhelést az önköltség csökkentése által és a 3.916.000 lej tervfeladattal a jövőre.

Stan Petru, az I. Ranghatás szerszámgépgyár pártalapszervezetének agitátora

Megkezdődik az országos ifjúsági labdarugó bajnokság tartományi minősítő szakasza

A tartományi ifjúsági labdarugó bajnokság 1959-60 évi bajnoki idejére véget ért és vasárnap már kezdődött a sportgyőztesek minősítő tornája, amelyen 4 csapat: az UTA, a Temesvári Stintia és CFR, valamint a Rescal CSM vesz részt. A minősítő torna keretében pontra és gólarányra játszanak a csapatok és a részletes program a következő:

Május 15-én Temesváron: Temesvári Stintia-Temesvári CFR, UTA-Rescal CSM.

Május 22-én Lippán: UTA-Temesvári Stintia, Gátalján: Temesvári CFR-Rescal CSM.

Május 29-én Lippán: UTA-Temesvári CFR, Románboksán: Temesvári Stintia-Rescal CSM.

Csütörtökön az UTA-stadionban a tartományi ifjúsági bajnokság utolsó fordulóján az UTA és az UVA (Amte) ifjúsági csapatai találkoztak s a mérkőzés kimenetelét nem befolyásolta a csaportelenség.

Az UTA ifjúsági a szokottól jóval mérsékelttel teljesítményt nyújtva, 1:1 (0:0) arányu döntetlent ért el a több törpejátékoskal felálló, de lelkesen játszó vagongyárakkal szemben.

Orosan Traian bíró sipjelére így állt fel a két csapat:

UTA: Welchelt — Lenhardt, Miculan, Tusz — Lele, Tasca — Stat, Matusinka, Roman, Vesa, Macavel, UVA (Amte): Pălușan — Marșalkó, Bors, Zsilkó — Kisházi, Jenina III — Andráș, Grumel, Róza, Varga, Mercea.

Az UTA kezd szél és nap ellen s már az első percben Matusinka lövése ad munkát Pălușan kapusnak, majd kezdődik a szögletesorozat. A 12. percben Macavel a kaputál találja el s újabb kiaknázatlan szögletesorozatot követnek, szám szerint 11 az első félidőben.

Helycsere után a szögletesorozat folytatja a szögletesorozat után (8. percben), mégis a vagongyár együttes szerez gólt: a 12. percben Tusz faultolja Andráșt mindegy 30 méterre az UTA kapujától. A szabadrugás után a textiltgyári védelem hibáz és Andráș felmagasan a jobbsarokba bombáz (1:0). A 14, 15, 16, 22, 25, 27, 29, 30 percekben ismét szögletesort hagynak ki a textiltgyárak s végül a 37. perc meghozza az egyenlítést: Matusinkát felvágják a 16-oson belüli és Lele büntetőrugása a balsarokba ivetlődik (1:1). Roman hagy ki nagy helyzetet, Bors pedig saját kapujára lövi a labdát s az eredmény nem változik. Szögletarány 20:0 az UTA javára.

A lelkesen játszó vagongyári csapatból a közvetlen védelem tilt ki, Pălușan kapussal az élen, valamint Kisházi és Andráș, míg az UTA-ból csak Lenhardt és Tusz (az első félidőben), továbbá Lele és Macavel érdemeiket említték.

Dumitrescu Nicolae, az UTA ifjúsági csapatának edzője elmondotta, hogy az országos bajnokság minősítő tartományi szakaszára a szokott módon gondos edzésekkel készülnek.

— A csütörtöki gyengébb játék talán meg hássznunkra is válhat — mondotta az edző — mert a fiúk minden bizonnyal a legnagyobb komolysággal veszik majd a soron következő mérkőzéseket. Bizom benne, hogy a tartományi minősítő tornán sikeresen szerepelünk és akkor azután megindul majd a küzdelem az országos ifjúsági csapatai ellen, hogy megvédjük kétszeres országos bajnokságunkat.

olója a világ legkülönbözőbb országában készült grafikai munkákat népszerűsíti. Hazánk alkotó művészei közül Corina Belu Angheluta, Marcel Olroaga, Gheorghe Ivanenco munkáit örökíti meg a nagy művész értéki album.

A BÉKÉÉRT

27 ország grafikusai mutatták be legjobb alkotásaikat. A képek kifejezői formája különleges, de a téma valamennyinél közös: mindannyiunk legnobb óhaját, a békét ábrázolják, az emberek békétörékvését, a béke megvédésének eszméjét hirdetik. Az album 38 reproduk-

ciója a világ legkülönbözőbb országában készült grafikai munkákat népszerűsíti. Hazánk alkotó művészei közül Corina Belu Angheluta, Marcel Olroaga, Gheorghe Ivanenco munkáit örökíti meg a nagy művész értéki album.

Rádióműsor

Szombat, május 14.

BUKAREST I.: 5: Hírek. 5:10: Román népzene. 5:30: Reggeli torna. 5:40: Orvosi tanácsadó. 5:45: Könyvtáza. 6:10: Falurádió. 6:45: Vidáman köszönt a plonir. 7: Hírek. Központi sajtószemle. 7:15: Szórakoztató zene. 8: Műri írni a mai lapok? 8:30: Román népdalok. 9: Fejtörő-hangverseny. 9:40: Könyvtáza. 10: Anyanyelvünk. 10:10: A falu új élete. 10:30: Iskola és élet. 11:03: Kamarazene. 11:45: Irodalmi újdonságok. 12: Szovjet filmzene. 12:20: Az 1960. olimpiadi év. 12:30: A legnépszerűbb népdalok és táncok. 13:05: Könyvtáza. 14: Román népdalok. 14:20: Grleg-szímfónia. 14:42:

Dalok. 15:10: Nagy operabeszédek. 16:15: Itt Moszkva beszél. 16:16: Román népi táncok. 17:25: Könyvtáza. 18: Szélfúvása. 18:30: Népzene. 19:15: Könyvtáza. 20:10: Nemeztörő kérdések. 20:20: Jódéjszakai gyerekek! 20:30: Szatira és humor. 21:15: Oszaholavá zenel. 22:30: Bohubert-szonáta. 23: Táncozene. 23:52: Hírek.

AZ ARADI ÁLLAMI SZÍNHÁZ

vasárnap, május 15-én este félnyolc órakor

Ünnepi előadás keretében avatja fel új színháztermét

Ez alkalommal bemutatásra kerül

Paul Everac: Ferestre deschise

című színműve.

Jegyek elővételben a színház ügynökségénél

Az Aradi Állami Színház műsora:

Kedden, május 17-én, este 8 órakor: Ferestre deschise. Szerdán, május 18-án, este 8 órakor: Ferestre deschise. Csütörtökön, május 19-én, este 8 órakor: Ferestre deschise. Szombaton, május 21-én, este 8 órakor: Ferestre deschise. Vasárnap, május 22-én, délután 4 órakor: Ferestre deschise, este 8 órakor: Paradis pacific.

Kedden, május 24-én, este 8 órakor: Ferestre deschise.

Szerdán, május 25-én, este 8 órakor: Paradis pacific. Csütörtökön, május 26-án, este 8 órakor: Taifun. Pénteken, május 27-én, este 8 órakor: Lingá poarta Brandenburg.

Vasárnap, május 29-én, délután 4 órakor: Lingá poarta Brandenburg, este 8 órakor: Ferestre deschise.

Az előadások pontosan kezdődnek. Jegyek a színház ügynökségénél.

A „PRECIZIA” kisipari termelőszövetkezet

Horia utca 2 szám alatt

megnyitotta

mosógép, porszívó és villamos hűtőszekrényjavító részlegét

Gyorsan és pontosan végezzük a javításokat

Vasárnap — kapunyitás

Megszólalhat a gong, kezdődhet az előadás az új színházteremben

Három héttel ezelőtt jártunk az Állami Színház épülő új termében. Még ott dolgoztak a szerelők, a kárpitesek, a bádogosok, a kőfaragók, az ácsok, kőművesek, a festők, akik valóban az utolsó simításokat végezték. Az építők kezénymán kirajzolódott, testet öltött a korszerű, gyönyörű színházterem és a márványba ágyazott, pazar előcsarnokok...

A munka muzsikája lassan-lassan elhallgat a színház építőtelepén és most, amikor ismét oda látogatunk, már csak néhány kárpitos dolgozik.

Fényképezőgéppel és jegyzetfüzettel állunk a hatalmas színpadon, ahol a próbára díszletek. A terem fényárban úszik. A nagy mélyzettel csillogó mennyezetek sok-sok falcsillár és rejtett világítás ontotta a fényt. A fényképezőgép lenesége, fényérzékeny papír szükségese ahhoz, hogy mindazt a szépséget, amelyet a dolgozó emberek, az építők valóságos éretek — megörökítsük. Mert a sző kevése ehhez.

A fényképezés szorgoskodtak. Beállították a gépeket, hogy a legelőnyösebb formában, a legképszerűbben adják vissza a színháztermet, amely — méltán állíthatjuk — egyik büszkesége városunknak.

A színpadon Tomoroga Gheorghe elvtárral, a színház dramaturgával beszélgettünk. Természetesen a megnyitó előadásról volt szó. A promóerről. Elmondotta: a hetek óta folyó próbák alapján megállapítható, hogy nagyon jó előadás lesz, méltó az új, remek színházteremhez. Paul Everac, a „Ferestre deschise” színpadi alkotás szerzője is megjelenik a megnyitó előadáson, művének aradi bemutatóján.

Attéknítjuk a termet, úgyzólva a rivalda fényéből. Az első emeleti széles, hivatalos páholyban és a többi páholyban is már ott állnak a szépen elrendezett vörös bársonyhuzatos fotelek. A földszinten is katonás rendben sorakoznak a székek. A terem akusztikája nagyon jó és az előadás a nézőt bármelyik pontjáról kitűnően látható.

Bejárjuk a színházat. Az előcsarnokokban tűkörülmények között a márványpadokat s a falak mentén vörös bársonyhuzatos támlásszékek, a várakozó közönség számára.

Színek szímfóniája... Eljutottunk a színpad alatt elhe-

lyezett színorgonához, amely a teljesen korszerű színpadvilágítás sokszínű fényét szolgáltatja. A színpadi fényhatás elengedhetetlen feltétele a jó előadásnak. A nagy transzformátorok, huzalok, kábelek között Barabás Károly elvtárs fővilágosító ellenőri a szerelők munkáját. Az ország egyik legkorszerűbb színházi világió berendezését szerelték fel Aradon. És ami a legtelemelőbb érsze: a berendezést az utolsó csavarig hazánkban gyártották. A bukaresti IOR vállalat készítette.

Nyolc transzformátort helyeztek el és a 64 áramkörös berendezés a színek özönét ontja majd a színpadra a nézőtérre elhelyezett világító tornyokon keresztül — mondotta Barabás Károly elvtárs. Ezután a falhoz támasztott két kis márványtáblára mutatott, amelyeken ócska kapcsolók szomorúkodtak. — Ez a múlt — mon-

dotta, s azután szemével színtele megismogatta a hazánkban gyártott korszerű berendezést — és pedig a jelen...

A mikor röviddel a megnyitási előtt ott jártunk Humana János vezetésével meg dolgozott a TRCL villanyserelőbrigádja. A brigádvezető Stanacu Floriannal és Stan Traian-nal együtt nagyon jó munkát végezt. S a fővilágosító, fiatal munkatársával, Precup Gheorgheval és Lascu Teodorral együtt estéről-estére ott szorgoskodtak majd a kapcsolótábla mellett s a gép ontja majd a színpadra a kívánt fényhatást.

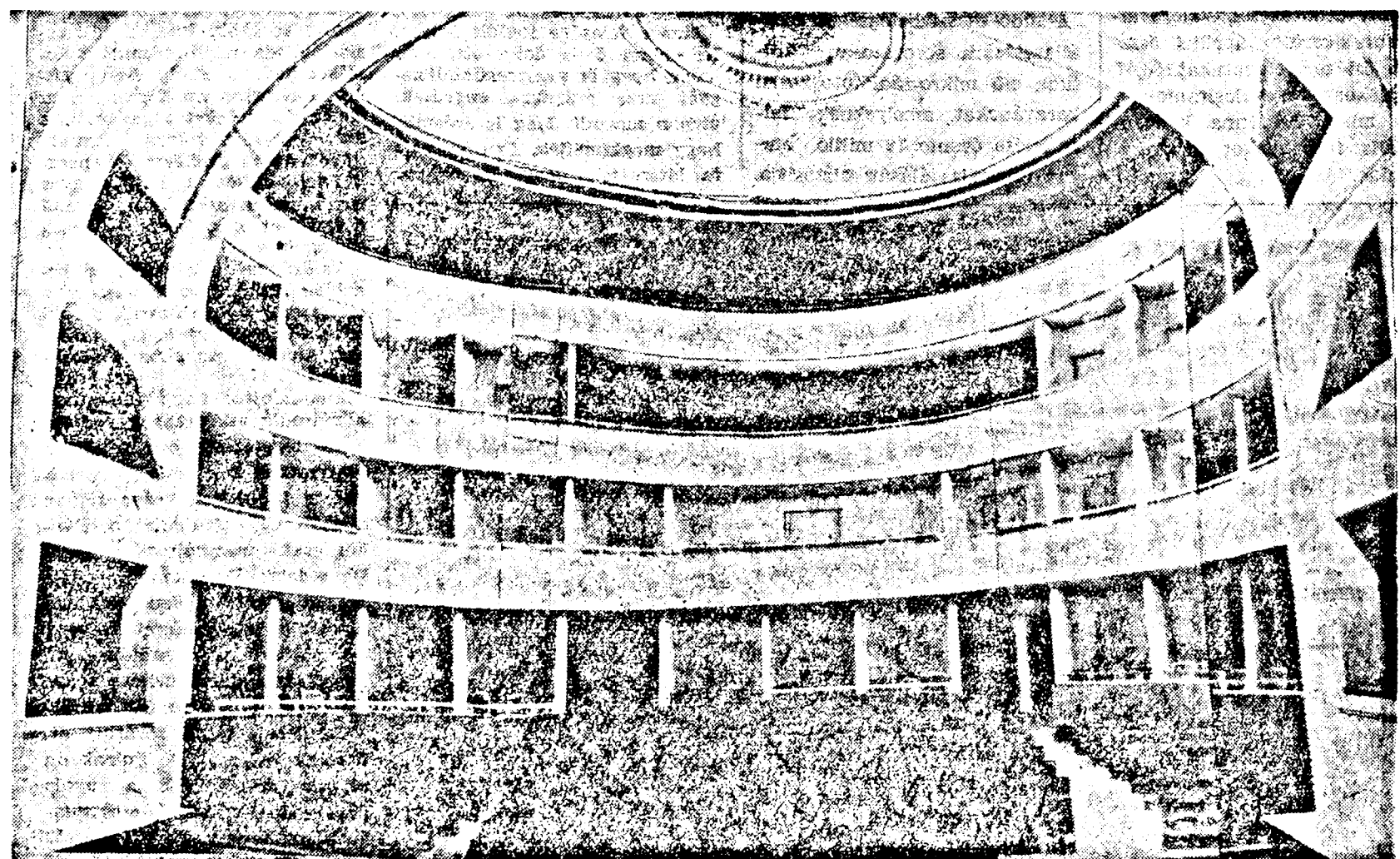
Még egy újítás. Eddig az előadások megkezdésére, vagy a színet befejezésére csengető figyelmeztette a közönséget. Ugyancsak csengető hangja szól az ültözőkbe is. Most hangszórók veszik át ezt a szerepet.

Visszatérünk a színpadra. Sirbu József elvtársat, a produkciós felelőst kérjük

meg, hogy beszéljen a színpad műszaki berendezésének korszerűsítéséről. — A bemutatásra új elgondolás alapján díszletezzük a színpadot. A közönség előtt történik mindez és görögök felszerelt kullszakokat találnak be a díszletmunkások, teljes szababereendezéseket. Reméljük, hogy az újítás tetszéssel találkozik majd. A színpad korszerűsítéséhez tartozik az, hogy a díszletek most golyóscsapagyakon mozognak. A világítás számára mozgólámpát építettek. Érdekes, hogy ugynevezett felhőgépet is kaptunk a színpadi hatás fokozása céljából. Talán említsem még meg azt is, hogy a vasfüggöny mellett két függöny is lesz. Az egyik oldalt a másik pedig felfele nyílik.

Minden készen áll tehát a megnyitó-előadásra. Rövidesen megszólalhat a gong, kezdődhet az előadás az új színházteremben, a kultúra új, csodálatosan szép aradi otthonában.

Messer Sándor (Weisz Lipót felvétele)

ERŐS ALPÓL

Kés nélküli műtétek

KÉS NÉLKÜLI műtéteket, illetve hasacs lehetséges elkerülni az operációt — ez az a cél, amely felé a jelenkori orvostudomány törekszik. Sok betegség esetében sikerült is már olyan gyógyászati vagy eljárásokat találni, amelyek műtét nélkül megmentették a beteget és visszaadták egészségét, de természetesen akadnak olyan esetek is, amelyekben egyelőre csak a sebész beavatkozása segíthet.

A végtagok véreinek megbetegedése, trombozissal társult gyulladás, a tápláló erek szűkülete és elzáródása gyakran okozza a végtag elhalását. Az ilyen üszkösödésnek indult végtag esetében leggyakrabban még csak a műtét segíthet és sokszor még a területen felüli amputálás sem volt befizetett megoldásnak tekintendő, mert az ilyen betegség sok esetben a másik végtagra is áttérhet.

Eppen ezért nagyon figyelemreméltó az az eredmény, amelyeket az üszkösödésnek indult végtagok esetében Jelen Szerepében Muzajeljan szovjet sebész-orvosnő már öt évre visszatekintő kísérlet során elért. Az orvosnő számos esetben volt kénytelen üszkösödött végtagokat amputálni, így került fel az a kérdés előtte, hogy nem lehet-e valamilyen módon a sok amputálást és az ezzel járó szenvedést elkerülni.

KÍSÉRLETEI SORÁN a szovjet orvosnő abból a tényből indult ki, hogy a végtagok elhalását az elégtelen vérellátás

következtében végeredményben az emberi test megbetegedését szövetének, sejtjeinek oxigén hiánya okozza. Azt a megoldást kereste tehát, hogy miként lehetne a megbetegedett szöveteket a hiányzó oxigénnel ellátni és ezáltal az amputálást elkerülni.

A probléma megoldásának egyetlen lehetőségét abban látta, hogy ha az elhalással fenyegetett sejtek közvetlen közelébe bőr alatti injekció formájában oxigént tudna juttatni. Ezt az eljárást már mások is megkísérelték, azonban az „oxigén injekció” adagolása nem könnyű feladat. Az oxigén ugyanis gáz és nem folyadék. Ha az oxigén injekciós tű nagyobb véredényt talál, úgy a gáz-embolia veszélye fenyeget. Meg kellett tehát találni az oxigén bevitelének módját és hatáson adagolásának mennyiségét, hogy a sokatigéző eljárás eredményel járjon. Ezt a kérdést sikerült Muzajeljan orvosnőnek megoldania, s öt évi kutatómunka után megállapítható, hogy 12–15. 300 egységes oxigén injekcióval az általa vizsgált esetek többségét műtét nélkül meggyógyí-

hatja, amit azzal a ténnyel igazol, hogy öt év alatt 500 betegét sikerült eredményesen kezelnie. Muzajeljan orvosnő eljárását legújabbban a veszélyes vízsér-megbetegedések (phlebitis és thrombophlebitis) gyógyítására is kiterjesztette, sőt eredményesen alkalmazta a nehezen gyógyuló lábszárvérkék kezelésénél is.

AZ ORVOSOK általában kételkedve fogadják az új eljárásokat, amelyek eredményességét csak akkor hiszik, ha számtalan klinikai esettel igazolják. Muzajeljan orvosnőnek azonban öt év alatt az általa oxigén injekciókkal kezelt betegeknek csak két esetében kellett később nyulni, míg a klinikai statisztikák szerint 10 hasonló eset közül 8 esetben a műtét elkerülhetetlen.

A gyógyítás folyamata egyébként még nincs teljesen felderítve. Valószínűnek látszik, hogy az oxigén a vérplazmában feloldódva fejt ki gyógyító hatást, azáltal, hogy a hajszálerekben a hemoglobint oxidálja és a mikrobák által kiválasztott toxinokat — mérgező anyagokat — ártalmatlanná teszi.

Miért nem olvad el az Antarktisz jége?

Az Antarktisz a többi kontinensnél átlagosan 2000 m-rel magasabban fekszik a tenger szintje felett. Ebből az következik, hogy alacsonyabb az atmoszférája, kevésbé csökken a nap sugarak ereje. Az Antarktiszra sugárzott napenergia a nyári időnyben a Krim félszigetéhez hasonló. Ha ezt a napenergiát a felszín magába szívja, a jégpáncél havonta két-két és fél méterrel csökkenne. Az Antarktisz két évszázad alatt jégtelenne válna. A Nemzetközi Geofizikai Év választ adott arra a régóta feltett kérdésre, hogy ez miért nem következik be?

A Napból érkező sugárzás egy része, az úgynevezett diffúz sugárzás, nem jut egyenes vonalban keresztül a légkörre. Az ilyen módon elterjed-

tott sugárzás a teljes mennyiség mintegy 60 százalékát teszi ki. Ugyancsak jelentős sugármenyiség verődik vissza a hófelületről. A tudományos mérések eredményeivel igazolták, hogy a délsarki nyáron, december és február között, a Mirnyj-állomáson az össz-sugárzás 65 százaléka, a Pionírskaja-állomáson pedig 80–85 százaléka verődött vissza. A teljesen érkező és visszaverődő sugárzás mennyisége közti különbség határozza meg a klimatikus hatást kiejtő sugárzást. Ez a fentebb említett alapján negatív értelmű. Az állandó hőmérséklet azonban mégsem csökken állandóan, mert a légkörben körforogása, úgynevezett atmoszférikus cirkuláció enyhíti ezt a hatást. Az Antarktisz központjában

Áradás ellen füstfelhő

Kazahsztán fővárosát, Almatát a nyári hónapokban gyakran fenyegeti árvíz, mert a nap sugar hirtelen olvasztja meg a főváros feletti magas hegyek hótakaróját és a lezuduló hóé gyakran árvízet okoz.

A kazah szakemberek ez ellen úgy védekeznek, hogy a hegyeket füstfelhősztőtelepek termelte felhőbe burkolják. A füst gyengíti a nap sugarat, és a jég olvadása meglassul, és a hegyekből alázuduló víz mennyisége a felére csökken.

Térhatású színes televízió

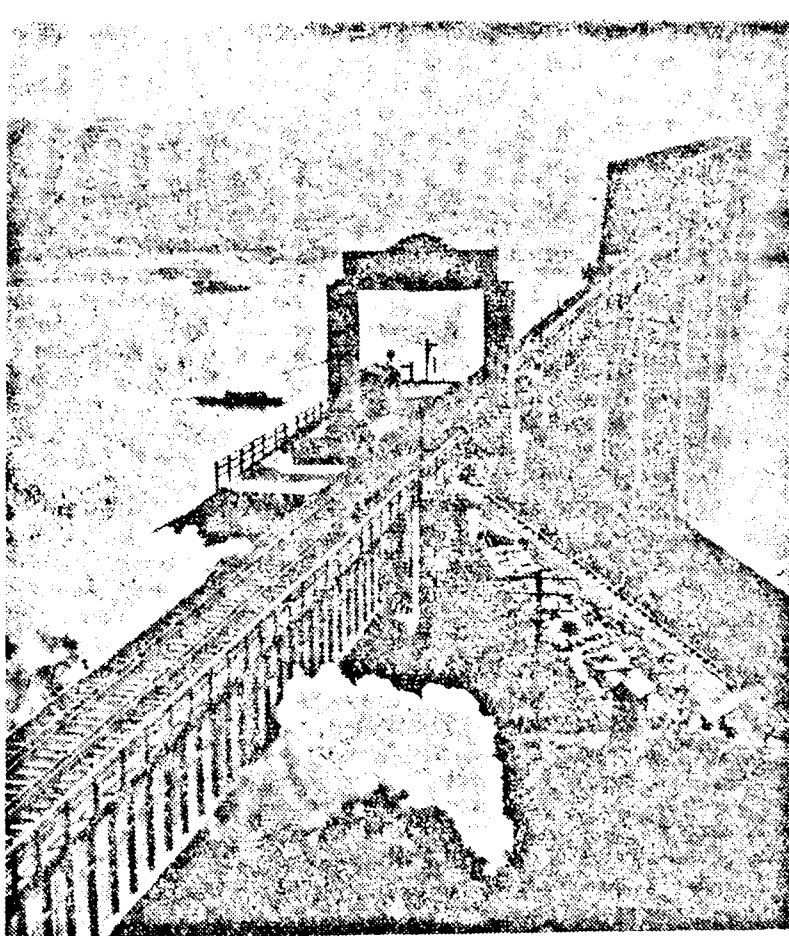
Színes, térhatású képet a dő u televíziós rendszert dolgoztak ki a leningrádi Elektrotechnikai Intézet híradástechnikai osztályán. A televízió kamera két objektívje az ember két szemének feladatát látja el. A két kép különállóan jelenik meg a vetőképernyő két lépcsőjén, amelyek közül az egyik épp úgy szemben áll a nézővel, mint a közönséges televíziós készülékek képernyője, a másik képsívet pedig az elsőre merőlegesen helyezik el. A két képsívet felületének szögét egy félig átlátszó, félig tükröző tükrörlap felezi. Ezen a felületen egyesül a két kép, amelynek pontos fedését két egyeztető rendszer végzi. A tükröző-átlátszó felületre tekintő néző színes, térhatású képet lát.

Új vízi út a Volga és a Balti-tenger között

A Szovjetunió hét éves terve keretében új vízi út épül a Volga és a Balti-tenger között. A Volgát — Európa legnagyobb hajózható folyóját — az 1810-ben épült csatorna köti össze az Onyega-tóval. A nagyobb hajók azonban ezen a szűk szakaszon nem közlekedhetnek. A tervezett új hajózó csatorna megnyitása után a forgalom ezen a szakaszon megtízszereződhet. Az új csatorna-rendszer

az Onyega tavat a Volga ribinszki víztározójával köti össze. Hossza 361 km lesz. Az új osztona-rendszerben több nagy víztározó, erőmű, 9 szilip és 17 kikötő létesül. Az építkezés már megkezdődött és a földmunka felet elkészítették. A csatorna első szakaszát az idén adják át a forgalomnak.

Úzbegisztánban rádiótechnikával foglalkozó tanulók egy technikai gyermek-szak-körben robotembert készítettek. „akit” Szerjósának neveztek el. A robotember jár, táncol, beszél és matematikai feladatokat old meg. A képen: „Szerjósza” tervező a robotember „közérte” iránt érdeklődnek.

Az elmúlt év decemberében elkészült Csunkingnál a második óriási híd a Jang Cse Kiang folyam felett. A kínai szakemberek által tervezett és a Kínai Népköztársaságban készült híd 820 méter hosszú. Kettős vasutvonalra és közúti teherautó utat is tartalmaz. A Csungking és a most épülő Szecsuan — Kueicsu vasutvonalak között.

Százéves emberek között

Nemrégiben Moszkvában különös tudományos érdeklődést tartottak. A konferencia témája: a hosszú élet titkainak felderítése volt. A ki-küldöttek, orvosi tudományos expedíciók tagjai, akik a hosszú élet titkát az ország különböző vidékein tanulmányoz-

ták. Az expedíciók jártak a Kaukázuson túl, Szibérián, a Távol-Keleten, Ukrajnában, a Moldvai Köztársaságban, a balti köztársaságokban, a kilencven-százéves emberekről számos adatot vettek fel, tanulmányozták életmódjukat.

A kutatásokról érdekes közlemények láttak napvilágot. Megállapították, többek között, hogy a legtöbb százévesnél idősebb ember Abkháziában él. Itt a természet is kedvez az emberek hosszú életének. Abkháziában rengeteg a napfény, a lakosok táplálékában sok a gyümölcs.

A kutatók egy része rámutatott arra, hogy a hosszú életet elősegíti a szervezet fizikai megerőltetése. Szibériában például, ahol szintén sok a természet, ahol a körülmények, mint Abkháziában. A százévesek itt főleg olyan emberek, akik sokat túrdenek a Bajkál vízé- ben, színek és nagy kedvvel

figyik minden évszakban a természetet.

Az Ukrajnában és a Moldvai Köztársaságról szóló közlemények klemeték, hogy ezeken a vidékeken is nagyon sok a kilencven-száz éven felüli ember. A kievli Borsomolek Intézetben 11.000 nagyon idős embernek van kartotékja. Közöttük 1000 elhunyt már száz esztendőse. Az értekezleten résztvevő orvosok arról beszéltek, hogy a hosszú élet titka a megfelelő körülmények között végzett emberi munka, amely az ember iránti messzemenő gondoskodással párosul. E körülmények jellemzők a szovjet társadalomra.

Megemlítette Raszlov 116 éves ember példáját, aki egy buharai kolhozban korcs. Raszlov 1844-ben született és négy gyermekre, 30 unokájára és több dédunokájára van.

Az értekezlet általános megállapítása: a munka meghosszabbítja az ember életét.

Rendszerint a növény szolgái az állatok táplálékaként.

Természeti furcsaságok

Rovarevő növények

Egyes esetekben azonban a szeperek megcserelődnek és a növények falják fel az állatokat, mégpedig a rovarokat, rendkívül különös módszert használva azok rabulejtésére és megemésztésére.

Hírhedt rovarevő növény a Dionea muscivora, népies nevén a Légyfogó, amely az USA-beli Dél-Carolina állam mocsaras vidékein él. A növény szára magas, egyenes. Virágja fehér, vastag, szőrös szirmokkal, amelyen vöröses, mirigyszerű, rendkívül érzékeny képződmények vannak. Amikor a virág színétől és méhez hasonló illatától elkábult rovar rászáll

a szirmokra, azok hirtelen bezárulnak, csapdába ejtve a mit sem sejtő állatokat. Ezután a mirigyekből kiáramló nedv segítségével a növény megemészti áldozatát.

A Dionea nem az egyedüli rovarevő növény. Az Eroseraceae családjához tartozók, amelyek Darwin „húsevőknek” tekintett, hasonló módon ejtik és fogyasztják el a rájuk szálló rovarokat. Ausztráliában él a hatalmas Biblys gigantea, Dél-Afrikában pedig a Rozidula dentata. Ezek a hatalmas növények naponta rengeteg rovar fogyasztanak el.

A Sarceniák családjához tartozó növények szármányukat

a belőlük kiáramló nedvbe fojtják. A Nepenthaceae cukros szálhoz hasonló szervük segítségével pusztítják el. Az Indonéziában és Új-Guineában élő Nepenthes virosa levelein hosszú, sáros, zsákos, képződmény van, amelybe a rovar belesüllyed. A zsákba került rovar a növény nem emészti meg teljesen, csak bizonyos táplálékot szív ki belőle. Ezek a száknévképződmények egy idő múlva valószínűleg rovaraktárrá alakulnak. Egyes hangyafajták és más állatok előszeretettel fogyasztják el az ilyen növényt, „élelmiszer készletével” együtt.

10.000 KILOMETER GYALOG.

Leningrádban nemrég különös turistát láttak vendégül. A turista, Alekszej Polikarpov 61 éves nyugdíjas, a szibériai Omszkból érkezett. Polikarpov 1950 szeptemberében indult utnak Omszkból a 10.000 kilométert akar megtenni gyalog. Eddig 3500 kilométert tett meg. Leningrádból Krasnojarsk fővárosa, Tallin felé vette útját. Majd érinti Rígit, Minszk, Kijevet, Harkovot, Rosztovot, Kurszket és Moszkvát. Utána visszaindul Omszka, természetesen szintén gyalog.

A SZOVJET CUKORKAK VILÁGHIRE. A moszkvai Krasznij Oktjabr gyár nem-

Néhány szóban

rég néhány tonna cukorkát küldött az Amerikai Egyesült Államokba. Rendeléseket kapott a gyár ezen kívül Kanadából, Indiából és Törökországból is. A brüsszeli világkiállításon a Krasznij Oktjabr gyár termékének minőségéért elnyerte az egyik nagydíjat.

ÉSZAKI SARK — 9. Az északi Long félsziget közelében új uszó állomás keletkezett, amelynek Északi Sark — 9 a neve. Az állomásnak Szamontjev óceánográfus a vezetője. Személyzete több tudományszó- ért s így egy-egy tudós különböző funkciókat teljesít. Például a hidrológus ugyanakkor csillagászati kutatásokat és

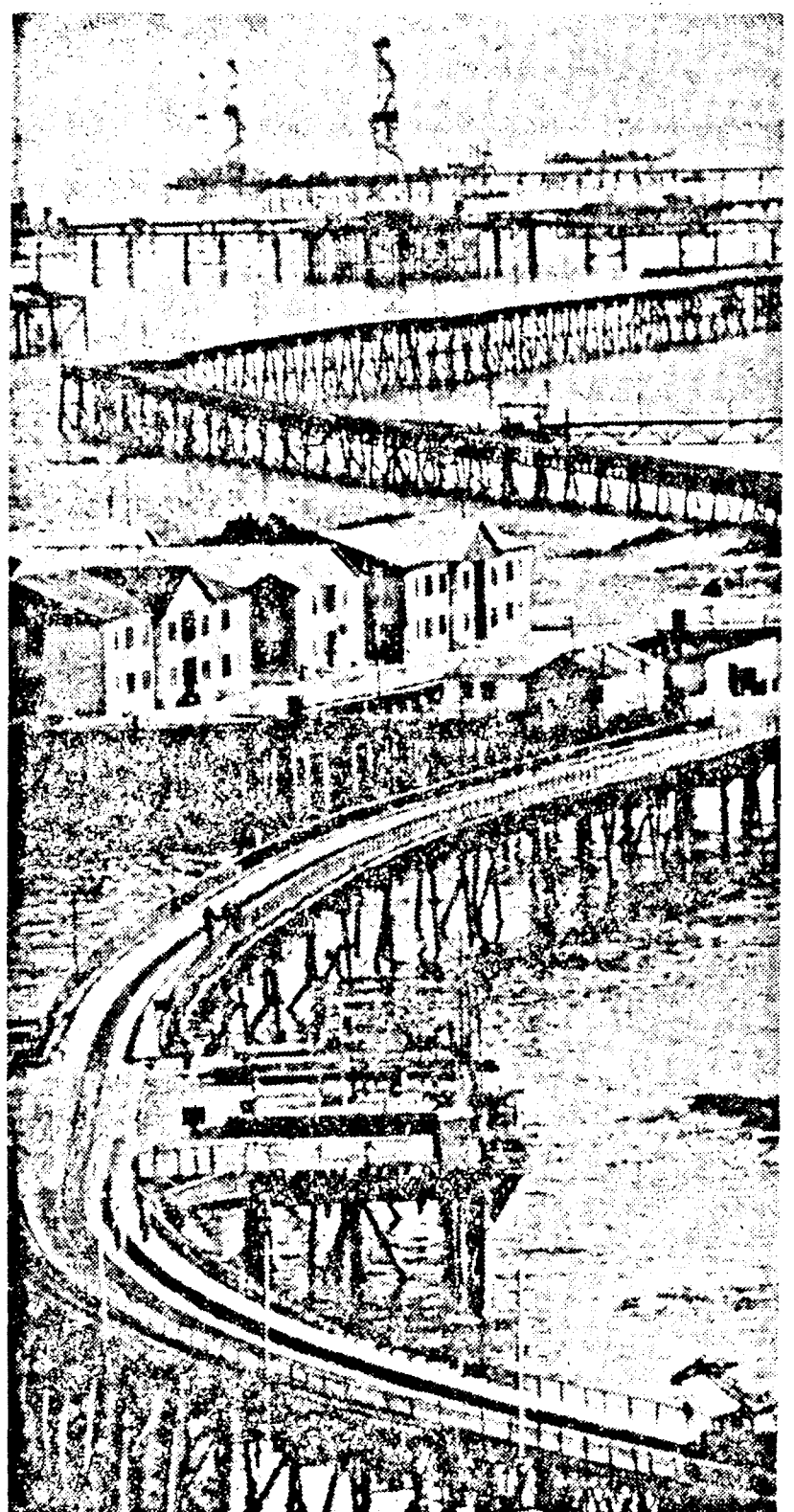
méréseket is végez, a meteorológus egyidőben sugázmérés- sekkal is foglalkozik, az orvos pedig — meteorológus is.

A LEVEGŐBEN PARADICSOM ÉS UBORKA NŐ. Egy Moszkva környéki szovhoz dolgozó olyan paradicsomokat és uborkákat termesztettek, amelyeknek gyökereik nem földdel, sem vízzel nincsenek érintkezve, hanem a levegőben lógnak. A növényház állványain hosszú sorban kis szekrények vannak, fedeleiken a növény gyökereit műanyaghálokból dugják. A tápláló folyadékot permetező készülékek szórófejekkel. A készülékek a háló alatt működnek. E módszerrel a szovhoz dolgozó magas terméseredményeket érnek el. A munkaráfordítás csekély. A gyökereket permetezése automatikusan történik.

Vetélytársa akadt a szappannak

A korszerű mosószerkeket már nem szappannak, hanem zsírsavak szulfonátok alakjában gyártják. A szappan a zsírsavak alkálisója. Ennek mosóhatása csökken, ha a víz kemény, azaz sok mészt és gipszt oldott fel benne. A mély ugyanis a nátronszappant mélyszappanná változtatja, amelynek nincs mosóhatása.

A korszerű mosószerkeket a zsírsavból úgy képezik, hogy nagy nyomáson és hőmérsékleten hidrogénnel kezelik, hidrálják. Az így keletkezett zsírsavakat azután kénsavval kezelik, majd a kénsavat luggal közömbösítik. A zsírsavszulfonátokat vízben erősen habzanak, a víz felületi feszültségét csökkentik és a szennyezőt a mosandó tárgy felületéről mintegy leemelik. Az új zsírsavszulfonátos mosószerkeket a szappannal szemben az az előnyük, hogy hatásukat a mosóvíz keménységét okozó alkáliszók nem befolyásolják.

Az Olajkővek tengeri lpartelep a Szovjetunióban, Azerbajdzsánban. 1965-ben ez a híres kőolajtermelő köztársaság 22 millió tonna olajat ad majd a Szovjetunióknak, 5 millió tonnával többet, mint a hét éves terv első éveiben.

A növények és az automatizálás

Hogy egy növény hogyan mozog? Hogyan érez? Lehetetlennek tűnik, de így van. A laboratóriumban kialszik a fény. A sötétben a kísérletnek alávetett növény mintha „aludna”. Eltelik valamennyi idő. A növény levelei és a környező tér között fokozódik a vízcsere, növekedik a levegő

nedvességtartalma a növény levelein. A növény heves fény- szükséglet érez. Ezt a szükségletet „felfogják” a közelben elhelyezett elektronikus gépek és egy különleges relé segítségével azonnal reagálnak a megváltozott körülményre: kinyúl a fény. Eltelik vagy 14 óra s a levei és környezet között vízcsere

hirtelen csökken. Ebben a pillanatban a fény is kialszik. A relé segítségével a növény maga szabályozza életműködését, irányítja a fény és sötéttség iránti igényét. Ezeket az érdekes kísérleteket V. G. Karmanov, az agrártudományok kandidátusa Leningrádban végezte.